

'hak-al'

1
FEBRUARI
1989
15e JAARGANG

natuur-en vogelwacht
CULEMBORG

Kontaktadres:

Natuur- en Vogelwacht Culemborg, Postbus 381, 4100 AJ Culemborg.

Klubhuis:

"De Ketelvink", voormalig "Ketelhuis" op Terweijde, Middelcoopstraat 1 A Culemborg.

Bibliotheek:

Peter Berkien, Van Hoogendorpstraat 7, Culemborg; tel. 0 3 4 5 0 - 1 4 2 5 7.
Boeken en verslagen in "De Ketelvink". Geopend: vrijdag van 19.00 uur tot 20.00 uur,
uitgezonderd de maanden juli en augustus.

Lidmaatschap:

Nieuwe leden opgeven bij de penningmeester, evenals adreswijzigingen.

Penningmeester:

Frans Waroux, Moerbeiboom 45, Culemborg, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 3 9 3.
Gironr.: 3 4 3 3 3 5 1 t.n.v. F. Waroux, rek. Natuur- en Vogelwacht Culemborg.

Kontributie:

Betaling per toegezonden acceptgirokaart. Jeugdlidmaatschap f 12,50 per jaar,
volwassene f 25,-- per jaar, gezinslidmaatschap f 25,-- per jaar, postlidmaatschap
f 25,-- per jaar.

Redaktieteam en -adressen:

Breun Jansen, Eikeboom 31, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 8 8 5.
Jan Rietvink, Ravelijnstraat 27, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 6 4 0 7.
Harry v.d. Warenburg, Perrenotlaan 47, Culemborg, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 5 8.

Plantenwerkgroep:

Han Jansen, Akkerwinde 10, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 5 5 1.

Knotwilgenwerkgroep:

Jan Rietvink, Ravelijnstraat 27, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 6 4 0 7.
Harry v.d. Warenburg, Perrenotlaan 47, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 5 8.

Paddenwerkgroep:

Harry v.d. Warenburg, Perrenotlaan 47, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 5 8.

Zoogdierenwerkgroep:

Gerard van Ruiten, Verdistraat 9, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 9 5 8 1.

Koördinatie vogelwerkgroep:

Marcel v.d. Tol, Lindeboom 21, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 8 1 0 2.

Inleveren waarnemingen:

Gerard van Ruiten, Verdistraat 9, Culemborg.

Begeleiding jeugdgroep:

Kars Veling, Gandhi 91, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 7 8 2 2.

Nestkasten-koordinatie:

Peter Berkien, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 2 5 7 (Plantage).
Arjan v.d. Veen, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 0 0 1 (overige kasten).

Kampen, lezingen, dia-avonden en kursussen:

Leo v.d. Kooij, Vliegerweg 3, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 4 5 0.

"Het Vogeljaar":

Jaarabonnement door overschrijving van f 21,50 op de girorekening van de N.V.W.C.,
met vermelding van: "Het Vogeljaar".

Sekr. Milieuwerkgroep Noordwest-Betuwe:

Postbus 288, 4100 AG Culemborg. Tel.: 0 3 4 5 0 - 1 3 3 8 6/0 3 4 3 6 - 1 6 8 7.

Aanhangwagens:

De N.V.W.C.-aanhangwagen "Jopie" is voor iedereen te huur voor f 7,50 per dag of gedeelte van de dag (te betalen direkt bij terugbezorging).

Gaarne vooraf reserveren bij Arie v.d. Ham, Brahmsstraat 1, Culemborg. Tel.:

0 3 4 5 0 - 1 8 6 4 5. Men dient zelf te zorgen voor de wettelijk voorgeschreven kentekenplaat. Tevens zijn alle schades voor eigen rekening!

Verbandtas en -trommel:

Voor alle activiteiten is een verbandtas en -trommel aanwezig in "De Ketelvink".

Aanvullingen z.s.m. na gebruik doorgeven aan de beheerder: Joop Bezuyen, Smetanastraat 23, Culemborg.

K O N T A K T - A D R E S S E N

=====

Vogelbeschermingskonsulent:

Marcel v.d. Tol, Lindeboom 21, Culemborg, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 8 1 0 2.

Asielhouders:

Alle beschermde vogels: Lexmond - tel.: 0 3 4 7 4 - 1 6 7 7

Nieuwegein - tel.: 0 3 4 0 2 - 6 3 3 3 5

Aanneem- en doorgeefadres: Utrecht - tel.: 0 3 0 - 9 1 9 4 4 9

Egelopvangcentrum Maarssenbroek:

Spechtenkamp 159, 3607 KJ Maarssenbroek; tel.: 0 3 4 6 5 - 6 8 4 4 0.

DIVERSE NATUURORGANISATIES:

Milieu: alarmnummer luchtverontreiniging: 0 8 5 - 4 5 2 2 2 0.

Veldpolitie: Den Hartog 0 3 4 3 7 - 5 5 8 (Werkhoven)

Vrielink 0 3 4 3 6 - 1 6 7 5 (Cothen)

Meldkamer 0 3 4 0 4 - 2 4 8 2 4 (Zeist)

Gemeentepolitie Culemborg: Dhr. Helmond, Boerenstraat 35, Culemborg; tel.: 1 5 7 4 4.

Vereniging Milieudefensie: Tweede Weteringplantsoen 9, 1017 ZD Amsterdam.

Gelderse Milieudefensie: Jansbuitensingel 14, 6811 AB Arnhem; tel.: 0 8 5 - 515069.

Milieuwerkgroep "Noordwest-Betuwe": T. van Beek, Hinkerstraat 36, Cothen;

tel.: 0 3 4 3 6 - 1 6 8 7.

Milieuwerkgroep Gelderland: H. ten Berghe, R. Jacobsstr. 27, Tricht; tel.: 03455-3974

Milieuwerkgroep Houten: Kon. Julianastraat 13, 3991 DJ Houten.

Staatsbosbeheer regio Betuwe: Dodewaardlaan 3, 4006 EA Tiel; tel.: 03440 - 19878.

Vereniging tot Bescherming van Vogels: Driebergseweg 16 B, Zeist, 03404 - 25406.

Stichting Het Geldersch Landschap: Zypendaalseweg 44, 6814 CL Arnhem, 085 - 420944.

Instituut voor Natuurbeschermingseducatie: Plantage Middenlaan 41, 1018 DC Amsterdam.

Stichting Natuur en Milieu: Donkerstraat 17, 3511 KB Utrecht, tel.: 030 - 331328.

Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten: Noordereinde 60, 1243 JJ "s-Graveland;

tel.: 0 3 5 - 6 2 0 0 4.

Wereld Natuur Fonds Nederland: Postbus 7, 3700 AA Zeist; tel.: 0 3 4 0 4 - 2 2 1 6.

Wereld Natuur Fonds Nederland, regio West-Betuwe: sekretariaatsadres:

E.J. Edel, A. Coolenstraat 14, 4003 DM Tiel; tel.: 0 3 4 4 0 - 1 1 9 5 7.

Greenpeace Nederland: Postbus 11026, 1001 GA Amsterdam.

Damrak 83-II, 1012 LN Amsterdam; 0 2 0 - 2 3 6 5 4 5.

0 2 0 - 2 3 1 8 4 3.

VOORWOORD

VAN DE REDAKTIE

Het nieuwe jaar heeft een goede start gekend, zoals uit deze eerste Hak-al van 1989 vastgesteld kan worden.

Op 30 januari jl. vond de Algemene Jaarvergadering plaats. Een beperkt aantal exemplaren van het Jaarverslag 1988 is verkrijgbaar bij het sekretariaat.

Voor de vele vogelaars onder onze leden vormde de waarneming van twee koereigers bij Tricht een sensationeel begin van een hopelijk actief vogeljaar.

Een deel van de Vogelwerkgroep start binnenkort met de broedvogelinventarisatie rond Culemborg.

Op 25 februari a.s. vindt een (bus)excursie plaats naar de Flevopolder. Deelname is zeker de moeite waard daar vele vogelsoorten in dit "wetland" de winter doorbrengen. Zie tevens de aparte konvo!

De werkzaamheden in de tuin rond de Ketelvink vinden iedere eerste zaterdag van de maand plaats. Op 4 februari jl. zijn zo'n 130 struiken geplant.

Op 22 februari a.s. is de eerste bijeenkomst van de Paddenwerkgroep; hopelijk heeft deze groep meer succes dan in 1988.

De Zoogdierenwerkgroep zal in de zomermaanden enkele muizenonderzoeken in het veld rond Culemborg uitvoeren.

Zoals u ziet, barst het weer van de energie binnen de vaste kern. Als u interesse heeft ook actief mee te denken en te werken, dan kunt u zich bij de coördinatoren van de diverse werkgroepen melden.

Inhoud:

- pag. 4 - verslag algemene maandelijkse vergadering d.d. 19 december 1988.
- pag. 5 - mondiale oplossing voor afval uit industrielanden
- pag. 6 - verslag winterkamp in Zuidwest-Friesland.
- pag. 10 - nieuwe boeken nieuwe rubriek.
- pag. 12 - verslag roofvogeltelling d.d. 21 januari 1989.
- pag. 14 - er is helaas nog veel werk voor Greenpeace....
- pag. 15 - Stichting Het Gelders Landschap.
- pag. 16 - verslag algemene maandelijkse vergadering d.d. 16 januari 1989.
- pag. 17 - nieuws over paddenprojekt 1989.
- pag. 18 - vogelwaarnemingen.
- pag. 22 - bericht van de penningmeester.
- pag. 23 - de koereiger: een zeldzame tropische verschijning.
- pag. 25 - verslag algemene jaarvergadering d.d. 30 januari 1989.
- pag. 26 - het kamp en het geld
- pag. 28 - excursieprogramma.

algemene maandelijkse vergadering d.d. 19 december 1988.

Aanwezig: Wim Kievit, Kars Veling, Leo v.d. Kooij, Gerard van Ruiten, Nico Middelkoop, Peter Berkien, Arjan v.d. Veen, Herman + Leida v.d. Veen, Jan Rietvink, Henk Vennix, Job van Amerom, Jan Spelier, Maartje v.d. Kooij, Marcel v.d. Tol.

Afwezig met kennisgeving: Breun Jansen.

Agendapunten:

- 1) ingekomen stukken
- 2) uitgaande post
- 3) herinrichtingsplan Ketelvink
- 4) diskussiestuk d.d. 13-11-1988 van Kars Veling
- 5) rondvraag

ad. 1) ingekomen stukken:

- * kerstkaart vóór alle N.V.W.C.-leden van fam. Bezuijen!
- * circulaire d.d. 22-11-1988 van de Gelderse Milieufederatie betreffende cursus Aktiestrategie.
- * rekening d.d. 30-11-1988 van Bas van Zanten.
- * SOVON-Nieuws van oktober 1988 (naar leesplank).
- * nieuwsbrief van Worftrail over avontuurlijke en sportieve reizen en speciale natuurreizen (naar leesplank).
- * diverse tijdschriften, t.w.:
 - Molm, uitgave Stichting Kritisch Bosbeheer, november 1988.
 - Gelderse Milieukrant, nummer 5, 1988.
 - Greenpeace, nummer 4, 1988.
 - Persoverzicht van Staatsbosbeheer van 2-12-1988.
(allen naar leesplank)
- * vogelkalender 1989, uitgave Stichting het Vogeljaar (voor het clubhuis).

ad. 2) uitgaande post:

geen.

ad. 3) herinrichtingsplan Ketelvink:

Job en Maartje hebben een voorstel voor de inrichting van een gezellig hoekje in het clubhuis voor de "oudere jeugd", die niet meer actief deelnemen aan jeugdavonden. Tevens hebben zij het voornemen inventarisatie van een weiland in de Regulieren uit te voeren.

ad. 4) diskussiestuk d.d. 13-11-1988, versie 1, van Kars Veling:

Dit omvangrijke stuk met doelstelling, gewenste structuur en middelen heeft als doel een diskussiestuk te zijn om te komen tot een beleidsplan op kortere of langere termijn.

Versie 1 wordt gedetailleerd besproken tot het hoofdstuk "Voorlichting en educatie". In de algemene maandelijkse vergadering van 16 januari 1989 wordt deze versie nader besproken.

ad. 5) rondvraag:

Henk : vraagt Kars situatie rond afsluiten kerkuilenkast in kerk in Culemborg. Kars ---- komt hier in detail in de volgende vergadering op terug. Marcel als vogelbeschermingsconsulent zal tevens in deze zaak duiden (aktie Kars en

Marcel).

Peter: de onlangs aangeschafte schuifdeurkast wordt geïntegreerd in de korte wand---
----- links van de ingang.
In deze kast zal de bibliotheek ondergebracht worden.

Leo : - excursie Naardermeer wordt gehouden op 13 mei a.s. i.p.v. 20 mei 1989.
--- - kopy "Jaarverslag" uiterlijk 7 januari a.s. bij Breun Jansen inleveren.
- dankt vele enthousiaste medewerkers voor de hulp tijdens de jeugdavonden van de afgelopen maanden.

Mondiale oplossing voor afval uit industrielanden.

Bij het noemen van de naam "Karen B." denkt niemand aan een persoon die van een of ander misdrijf wordt verdacht: iedereen kent "Karen B." als het schip waarmee gevaarlijk afval van Italiaanse afkomst uit Nigeria werd teruggestuurd naar Europa, nadat laatstgenoemd land het afval - voor de import waarvan het overigens toestemming had gegeven - ongewenst had verklaard.

Italië charterde de "Karen B." om het giftig afval op te halen en het schip begon aan een unieke zwerftocht over de Europese zeeën om zijn lading ergens kwijt te raken. Nigeria heeft inmiddels de doodstraf gesteld op overtredingen van de ijlings afgekondigde bepalingen over de invoer van gevaarlijk afval.

De affaire "Karen B.", slechts één in een hele reeks, heeft terecht veel aandacht gekregen in de pers. Het geeft geen pas gevaarlijk afval te exporteren naar een land, dat de risico's van de lading niet of nauwelijks kan beoordelen en niet beschikt over de technische capaciteiten om het afval behoorlijk te verwerken.

Toch mag ook wel eens worden bedacht, dat meer dan 95% van het in de geïndustrialiseerde wereld ontstane gevaarlijk afval binnen diezelfde geïndustrialiseerde wereld wordt verwerkt. Helaas zijn er altijd wel duistere figuren te vinden die voor de resterende, vaak sterk vergiftigde vijf procent een bestemming vinden in landen waar men het niet zo nauw neemt en een oogje wordt toegeknepen als het om de bescherming van het milieu en de volksgezondheid gaat.

Minder bekend is dat al geruime tijd in internationaal kader wordt gewerkt aan regelgeving op het gebied van de export van gevaarlijk afval. Als alles goed gaat wordt hieromtrent in maart 1989, tijdens een diplomatieke conferentie in Bazel, een verdrag ondertekend.

Openstaande vragen zijn onder meer: wie is er aansprakelijk als er bij het transport of de verwerking iets misgaat; welke rechten hebben doorvoerlanden om verschepingen te weigeren; moet doorvoer door territoriale wateren onder de werking van het verdrag vallen; moeten er fondsen komen ter financiering van afvalverwerkingsinstallaties in de Derde Wereld (voor de verwerking van hun eigen afval). En misschien wel de belangrijkste vraag: Hoe kan de controle op het grensoverschrijdend verkeer van gevaarlijk afval op doeltreffende wijze worden geregeld.

Mocht het lukken de deelnemende landen w.o. ook Hongarije en de Sovjet-Unie op dezelfde lijn te krijgen, dan moeten er afdoende maatregelen te treffen zijn om onrechtmatige import en export van gevaarlijk afval aan de kaak te stellen en er tegen op te treden.

De vogelwaarnemingen van het winterkamp in Zuidwest-Friesland.

Aan het eind van dit verslag is een lijst van de verschillende waargenomen vogelsoorten opgenomen. Deze lijst is samengesteld aan de hand van een streeplijst die op het kamp aanwezig was. De waarnemingen van de laatste dag (1 januari 1989) ontbreken op deze lijst, omdat er op deze dag niet in Zuidwest-Friesland gevogeld is en de waarnemingen van de heen- en terugreis van de kampdeelnemers niet in de lijst opgenomen zijn.

De eerste dag (27 december 1988) werden er direkt na aankomst door diverse deelnemers verschillende korte excursies ondernomen. Het weer was deze dag erg goed en veelbelovend voor de rest van het kamp. Toen op 28 december er voor het eerst serieus gevogeld kon worden bleek het weer aanmerkelijk minder goed te zijn dan op de dag van aankomst. In de ochtenduren miezerde het en was het zicht slecht. Alleen in de middag brak de zon nog door en werd het even wat helderder. De rest van het kamp bracht een overeenkomstig weertype. Veel mist en miezer in de ochtenduren en hier en daar wat opklaringen in de middaguren. De temperatuur schommelde tussen de 5 en de 10 graden en er stond doorgaans weinig wind. Over het geheel was het aangenaam wandelen en fietsen en waren regenpakken overbodig. Het slechte zicht kan de waarnemingenlijst in negatieve zin beïnvloed hebben, maar ik ben van mening dat betere omstandigheden weinig andere soorten opgeleverd zouden hebben.

In totaal zijn er 84 verschillende soorten waargenomen. De meeste soorten zijn op 28 december waargenomen, maar met uitzondering van de eerste dag werd op de andere dagen een vergelijkbaar aantal soorten waargenomen. Op 29 december en op 30 december konden er nog respectievelijk 10 en 8 soorten aan de lijst toegevoegd worden, maar 31 december leverde slechts 1 nieuwe soort voor de waarnemingenlijst op. Waren de vogelaars uitgeput of waren de meeste soorten toen al gezien? Hieronder volgt een bespreking van de waargenomen soorten:

Futen tot en met ganzen.

De dodaars is lang niet door alle kampdeelnemers waargenomen. Slechts enkele exemplaren werden gezien. De kuifduiker werd door enkele mensen gezien vanuit de observatiehut bij de Kooiwaard. De aalscholver was een soort die in kleine aantallen waargenomen werd. Er is één waarneming van de kleine zwaan genoteerd, waar deze waargenomen is en door wie is mij niet bekend. De kolgans was de talrijkste ganzensoort, vrijwel overal in Zuidwest-Friesland werden groepen fouragerende kolganzen waargenomen. Tussen de kolganzen zaten vooral brandganzen en slechts in kleine aantallen kleine rietganzen, grauwe ganzen, rietganzen en rotganzen. Bij de Workummerwaard en de Kooiwaard werden grotere groepen van de brandganzen waargenomen. Hoewel we 1000-den ganzenkoppen hebben bekeken zijn er geen soorten als roodhalsgans en dwerggans ontdekt.

Eenden.

Het aanbod van eenden lijkt op het eerste gezicht gevarieerder dan de soortenlijst doet geloven. De meeste soorten kwamen slechts in kleine aantallen voor (b.v. grote zaagbek, nonnetje, wintertaling, slobeend). Een gunstige uitschieter was de brilduiker die voor Culemborgse begrippen in behoorlijk grote aantallen langs de IJsselmeerkust te vinden was.

Roofvogels tot en met steltlopers.

De blauwe kiekendief werd waargenomen bij de rietvelden aan de IJsselmeerkust (Kooiwaard, 3 vr. exemplaren en Mokkenbank, 1 vr. exemplaar). De sperwers hebben we vele keren met succes een prooi zien slaan. Vaste gasten onder de roofvogels waren de buizerd en de torenvalk. Voor de steltlopers gold hetzelfde als voor de eenden. Een behoorlijk aanbod van soorten, maar de meeste soorten in klein aantal. De meest talrijke steltloper was de wulp.

Meeuwen tot en met lijsters.

Alle meeuwensoorten die je in het winterhalfjaar mag verwachten zijn waargenomen. Opvallend waren de grote groepen stormmeeuwen die op de weilanden fourageerden. De stormmeeuw leek in deze streek talrijker dan de kokmeeuw. De grote mantelmeeuw is op diverse plaatsen langs de IJsselmeerkust waargenomen. Leuk was de waarneming van een grote mantelmeeuw bij de observatiehut in de Kooiwaard. Deze vogel werd door zeker vier verschillende groepen op twee verschillende dagen zittend op een paaltje voor de observatiehut waargenomen.

Er was slechts één waarneming van de grote bonte specht en één waarneming van de grote lijster. Vermoedelijk was er ook slechts één waarneming van de zanglijster. De waterpieper werd op enkele plaatsen waargenomen. Opvallend is dat tijdens het atlasproject (SOVON 1987) wel de oeverpieper en niet de waterpieper in dit gebied waargenomen is.

Goudhaantje tot en met kraaiachtigen.

Goudhaantje, staartmees, boomkruiper en de mezensoorten werden in en rond de bossen van Gaasterland in kleine (gemengde) groepjes waargenomen. De glanskop is twee keer door verschillende personen waargenomen. Deze soort is tijdens het atlasproject in deze streek niet waargenomen (SOVON 1987).

Het baardmannetje (max. 5 exx.) werd op twee dagen bij de observatiehut in de Kooiwaard waargenomen.

De klapekster werd tijdens een soort geologie-excursie bij de Rode Klif waargenomen. Jammer dat zo weinig mensen de klapekster gezien hebben. Ditzelfde geldt voor de notekrakers (3 exx.). Ook hier hebben maar weinig mensen de vogels kunnen zien. Alleen op de eerste dag is de bonte kraai waargenomen. Of deze soort in Zuidwest-Friesland of op weg naar het kamp gezien is, is mij onbekend.

Spreeuw tot en met grijze roodstaart.

De enige waarneming van de keep was op 30 december; 1 ex. in de struiken bij het kamphuis. De barmsijs werd op 31 december overvliegend gehoord bij het Rijsterbos. De grijze roodstaart is een papegaaiachtige die dus niet op de Nederlandse vogellijst voorkomt. Ontsnapte exemplaren kunnen daarentegen wel eens opduiken. Een exemplaar van deze soort vloog rond in de buurt van de Mokkenbank.

Wat de vogelwaarnemingen betreft mag het kamp als geslaagd beschouwd worden. Er is niet zo veel waargenomen als bijvoorbeeld bij een kamp in Zeeland gebruikelijk is, maar dat verwachtten we al toen we besloten om in Zuidwest-Friesland een kamp te organiseren. Het enige wat misschien tegenviel was dat de kolgans en de brandgans de enige talrijke ganzensoorten waren. Wat grotere aantallen van andere ganzensoorten waren welkom geweest.

Marcel van der Tol

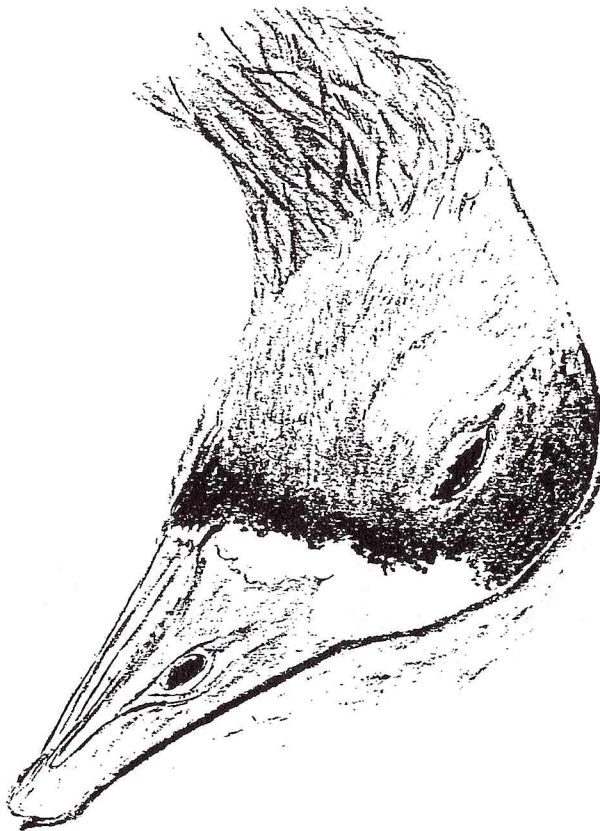
Literatuur:

SOVON 1987 Atlas van de Nederlandse Vogels.

Soortenlijst van het kamp in Zuidwest-Friesland.

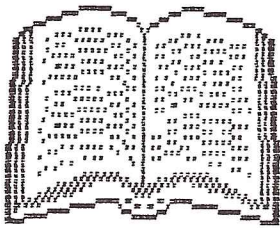
SOORT	27/12	28/12	29/12	30/12	31/12
dodaars			x		x
fuut	x	x	x	x	x
kuifduiker				x	
aalscholver		x	x		x
blauwe reiger	x	x	x	x	x
knobbelzwaan	x	x	x	x	x
kleine zwaan		x			
rietgans			x	x	x
kleine rietgans		x	x	x	
kolgans	x	x	x	x	x
grauwe gans		x	x	x	x
brandgans	x	x	x	x	x
rotgans		x	x	x	
bergeend	x	x	x	x	x
smient		x	x	x	x
krakeend			x		
wintertaling	x	x		x	x
wilde eend	x	x	x	x	x
slobeend				x	
tafeleend	x		x		x
kuifeend		x	x	x	x
toppereend		x	x		x
brilduiker			x	x	x
nonnetje				x	
middelste zaagbek			x		
grote zaagbek		x	x	x	
blauwe kiekendief		x	x	x	x
sperwer	x	x		x	x
buizerd	x	x	x	x	x
torenvalk	x	x	x	x	x
fazant		x	x		
waterhoen	x	x		x	x
meerkoet	x	x	x	x	x
scholekster		x	x	x	x
kluut				x	
goudplevier			x	x	
zilverplevier				x	
kievit		x	x	x	
kemphaan			x		
watersnip		x		x	x
wulp	x	x	x	x	x
kokmeeuw	x	x	x	x	x
stormmeeuw	x	x	x	x	x
zilvermeeuw	x	x	x	x	x
grote mantelmeeuw	x	x	x	x	x
holeduif		x			
houtduif	x	x	x	x	x
turkse tortel		x	x	x	x
grote bonte specht		x			
veldleeuwerik			x		
graspieper		x	x		x
waterpieper			x		x
winterkoning		x		x	x
roodborst	x	x	x	x	x
merel	x	x	x	x	x

kramsvogel		x	x	x	x
zanglijster		x			
koperwiek	x	x			x
grote lijster		x			
goudhaantje		x	x		
baardmannetje				x	x
staartmees		x		x	x
glanskop		x			
matkop		x	x	x	x
pimpelmees	x	x	x	x	x
koolmees	x	x	x	x	x
boomkruiper			x	x	x
klapekster				x	
vlaamse gaai	x		x	x	x
ekster	x	x	x	x	x
notekraker		x			
kauw	x	x	x	x	x
roek	x	x	x		
zwarte kraai	x	x	x	x	x
bonte kraai	x				
spreeuw	x	x	x	x	x
huismus	x	x	x	x	x
ringmus		x	x		
vink	x	x	x	x	x
keep				x	
groenling	x	x	x		
sijs	x		x		
barmsijs					x
grijze roodstaart		x			x
aantal soorten:	36	61	59	58	57
cumulatief:	36	65	75	83	84

kop van een geschoten kolgans
 Gaast 30-11-88

De

NIEUWE BOEKEN

Dit is de titel van een nieuwe vaste rubriek in dit blad.

Iedere keer zullen één of twee boeken op het gebied van natuur of milieu besproken worden. Mocht je zelf een boek hebben dat een bespreking waard is, schrijf dan een recensie en bezorg dit bij Breun Jansen, dan wordt het geplaatst op deze plek.

De eerste twee boeken waren zo belangrijk dat ze ook in de landelijke dagbladen zijn beschreven.

ZORGEN VOOR MORGEN

"Zorgen voor morgen" is het belangrijkste boek van 1988. Het is een rapport over de toekomst van het milieu van Nederland. Het is zó belangrijk omdat politieke beslissingen gebaseerd zullen zijn op dit rapport.

Ik zal niet veel over de inhoud zeggen, want het boek is te dik en diepgaand om daar snel achter te komen.

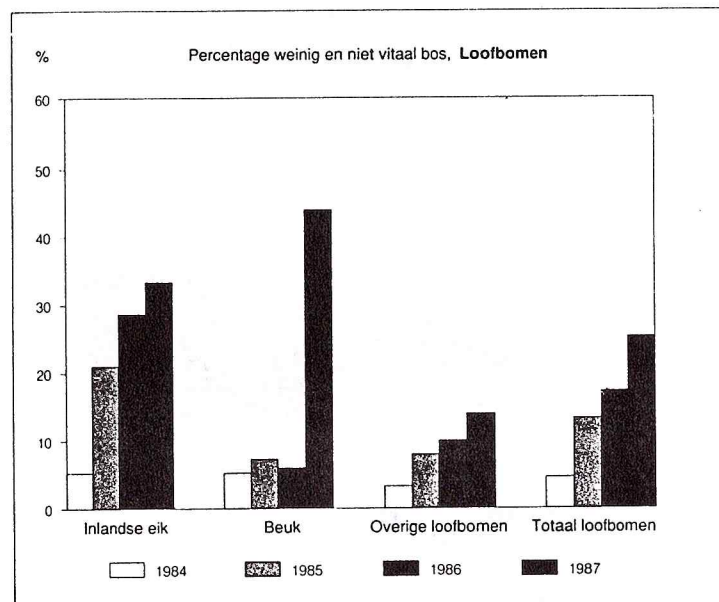
Het boek is een rapport van een wetenschappelijk instituut. Er is in de betrekkelijk korte tijd van een jaar door vele geleerde mensen aan gewerkt. Dit maakt dat het geen flodderroman is, het vereist wel concentratie om het te lezen. Gelukkig is het ook weer niet zo moeilijk als een wetenschappelijk artikel.

Het boek is in hoofdstukken ingedeeld, eerst worden de wereldmilieuproblemen behandeld en het eindigt met de milieuproblemen van de stad. Daarna wordt het effect op de volksgezondheid beschreven en het eindigt met de kosten en baten van milieumaatregelen. Fantastisch mooi zijn de grafieken en figuren. Dit komt omdat er niet te veel informatie in één figuur is gepropt en omdat het mooi gedrukt is.

Het boek is geschikt voor iedereen die zich wil verdiepen in milieuproblemen en voor scholieren van de bovenbouw havo/atheneum als informatie voor projecten en werkstukken.

Verkrijgbaar via de boekhandel, te leen bij de openbare bibliotheek vanaf 1 maart of bij Nico Middelkoop (tel.: 0 8 3 7 0 - 2 1 8 2 0)

Zorgen voor morgen
Nationale milieuverkenning
1985 - 2010
456 pagina's
Prijs: f 60,--

Ontwikkelingen van de vitaliteit van enkele boomsoorten 1984-1987. (bron: SBB)

MILIEUSPAREND HUISHOUDEN

Met de titel doet het boek zichzelf tekort, want er wordt veel meer in behandeld dan het woord huishouden doet vermoeden.

Eigenlijk is het geen nieuw boek, maar het is wel veel veranderd t.o.v. de eerste druk.

Dit boekje is een complete gids voor iedereen die in eigen huis, tuin en keuken rekening wil houden met het milieu en de natuur. Het behandelt op eenvoudige wijze in aparte hoofdstukken de milieuaspecten van: energie- en watergebruik, huishoudelijk afval, voeding, ongewenste beestjes in huis, kamerplanten, de tuin, huisdieren, privévervoer en lawaai. Talloze nuttige aanbevelingen en praktische tips laten zien dat milieubewust huishouden zeker niet ouderwets, moeilijk of tijdrovend is (het is wel vaak goedkoop!). Aan elk hoofdstuk is een lijst met adressen en publikaties toegevoegd, voor wie zich verder wil verdiepen in een bepaald onderwerp. Er is een uitgebreide inhoudsopgave en een goede alfabetische trefwoordenlijst. Hierdoor is het makkelijk om een onderwerp op te zoeken, zodat het echt als gids gebruikt kan worden. Elk hoofdstuk begint met wetenswaardige informatie, als watervervuiling door fosfaten. Dit gaat bijna ongemerkt over in meer praktische informatie zoals de samenstelling van wasmiddelen. Er wordt dan ook duidelijk gemaakt wat een produkt milieu(on)vriendelijk maakt. Ook worden vele milieuvriendelijke suggesties gedaan. Tussen de tekst door worden gegevens opgesomd in de vorm van tabellen. Dit wordt nog extra verduidelijkt door een grijze achtergrond te gebruiken, wat zorgt voor een duidelijke afbakening t.o.v. de tekst.

Door het hele boekje staan puntsgewijze tips, ook tegen een grijze achtergrond. Met tips en suggesties is het altijd zo dat de ene persoon ze goed vindt, terwijl een ander ze veel te vergaand vindt. U zult zelf moeten kiezen wat u nog wel wilt doen of laten om het milieu te sparen en wat niet meer. Dit boekje kan u goed helpen bij het maken van deze keuzes.

Mijns inziens is dit een boekje dat in ieder huis aanwezig hoort te zijn, de prijs kan geen excuus zijn.

De lage prijs is mogelijk omdat het niet via de boekhandel wordt verspreid.

Het boek is te bestellen bij: MilieuBoek, Henri Polaklaan 42
1018 CT Amsterdam

Tel.: 020 - 244989 (betaling na ontvangst)

Het is ook af te halen op bovenstaand adres of in de winkel van Natuur en Milieu
Donkerstraat 17
Utrecht

(tijdens kantooruren)

Het boekje is in te zien op de tijdschriftenplank van de N.V.W.C. in de "Ketelvink" tot 15 maart, daarna is het te leen via onze bibliotheek; deze is open op vrijdagavond van 7 tot 8.

De eerste druk is te leen in de openbare bibliotheek.

Milieusparend huishouden
181 pagina's op kringlooppapier
Prijs: f 12,50 (exclusief verzendkosten)

De roofvogeltelling op 21 januari 1989.

Op zaterdag 21 januari jl. heeft de jaarlijkse roofvogeltelling plaatsgevonden. Het telgebied (zie kaart) is door 4 verschillende groepen bezocht. In het gebied ten noorden van de S 101 is met de auto geteld en het gebied ten zuiden van de S 101 is door twee fietsgroepen geteld.

Gedurende de telling was het zwaar bewolkt (sluierbewolking) weer met een temperatuur van ca. +5 graden. Regen van betekenis is er niet gevallen en er stond een matige wind.

Dit jaar zijn er 4 verschillende roofvogelsoorten in het telgebied aangetroffen. De talrijkste roofvogelsoort was de buizerd (25 exemplaren), gevolgd door de torenvalk (15 exemplaren), sperwer (5 exemplaren) en de havik (1 exemplaar). Wanneer de resultaten van de telling vergeleken worden met de resultaten van voorgaande jaren (zie tabel), dan blijkt dat het aantal buizerds laag is, het aantal torenvalken gelijk gebleven is en de sperwer terug van weggeweest is. De havik zou volgens deze tabel voor het eerst tijdens een roofvogeltelling waargenomen zijn.

Tabel resultaten van roofvogeltelling vanaf 1980 t/m 1989.

SOORT	1980	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
buizerd	26	44	38	55	34	27	34	25
ruigpootbuizerd	1	2	-	2	-	1	-	-
torenvalk	21	15	14	3	9	3	15	15
sperwer	3	9	9	8	3	-	-	5
blauwe kiekendief	1	1	-	-	-	-	-	-
rode wouw	-	-	1	-	-	-	-	-
zeearend	-	-	-	-	1	-	-	-
havik	-	-	-	-	-	-	-	1
TOTAAL:	52	71	62	68	47	31	49	46

Een telling als deze is altijd een momentopname. Het tegenvallende aantal buizerds in vergelijking met andere jaren kan veroorzaakt zijn door het sombere weer, waarbij de vliegactiviteit van buizerds meestal minder is. De goede resultaten van 1983 en 1985 werden verkregen op dagen waarbij er sprake was van een hoge vliegactiviteit van de buizerd en er tevens diverse exemplaren doortrekkend waargenomen werden.

De sperwer is een soort die vaak bij toeval door de tellers ontdekt wordt. Vermoedelijk verblijven er meer sperwers in het telgebied dan er tijdens de telling waargenomen zijn. In de week na de telling heb ik sperwers waargenomen in gebieden waar tijdens de telling geen sperwers aangetroffen zijn.

Het is verheugend dat de torenvalk op hetzelfde niveau gebleven is als vorig jaar. Het "herstel" van 1988 (Vennix, 1988) blijkt door te zetten in 1989.

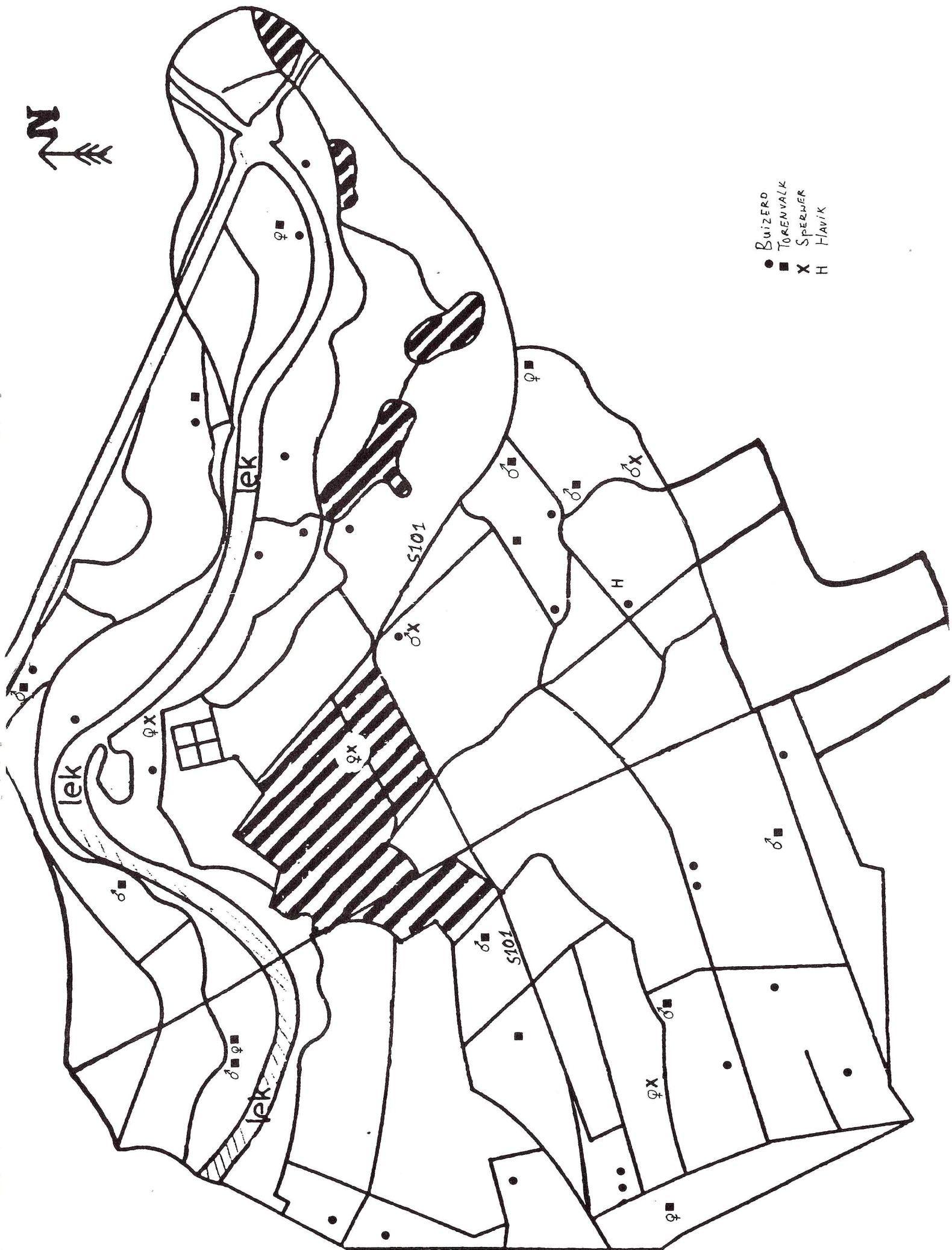
De havik is een nieuwkomer bij de jaarlijkse roofvogeltelling. In het najaar en voorjaar wordt regelmatig de havik jagend en als doortrekker in het telgebied waargenomen. In de wintermaanden is de havik meestal veel zeldzamer, daarom mag deze waarneming tot een bijzonderheid gerekend worden.

Tot slot wil ik alle tellers bedanken die aan deze telling meegewerkt hebben. Deze tellers zijn Job van Amerom, Henkjan Kievit, Leo van der Kooij, Nico Middelkoop, Gerard van Ruiten, Felix Schoenmakers, Jan Spelier, Kars Veling en Henk Vennix.

Marcel van der Tol

Literatuur:

Vennix H. Zaterdag 23 januari 1988 jaarlijkse stootvogeltelling district Culemborg. Hak-al 14e jaargang nummer 1, februari 1988.

Er is helaas nog veel werk voor GREENPEACE.

De Noordzee is in ernstig gevaar!!!

Iedere dag opnieuw verdwijnen er grote hoeveelheden chemisch afval, olieresten en radio-actief afvalwater in zee. De toenemende vervuiling vormt een levensgrote bedreiging voor al het leven in de Noordzee.

En natuurlijk voor onze eigen gezondheid. Gelukkig beginnen politici dat nu ook te beseffen.

Maar wat doen onze politieke leiders eraan?

Er worden krachtige woorden gesproken door ministers van de Noordzeelanden. Er wordt alsmear vergaderd. Maar veel woorden zijn nog geen daden.

En ondertussen stapelt de ene milieuramp zich op de andere. Duizenden vogels vinden de dood langs onze kust als gevolg van olieverontreiniging. Chemicaliëntankers zinken en hun gevaarlijke lading verdwijnt in de golven. Algenplagen veroorzaken een massale vissterfte. Ongelukken met olieplatforms gebeuren vaker dan men denkt. En de zeehonden zijn zo verzwakt door de vervuiling, dat ze massaal aan allerlei virussen bezwijken.

Voor GREENPEACE is de maat allang vol.

Greenpeace wil niet alleen praten over milieuproblemen. Greenpeace wil er daadwerkelijk iets aan doen. Nieuwe acties tegen grote vervuilers worden voorbereid. Regeringen zullen nog indringender op hun verantwoordelijkheden worden gewezen. ZONDER GEWELD - ZOALS ALTIJD.

Want hoewel de vervuilers de natuur geweld aandoen kiest GREENPEACE voor geweldloze acties omdat geweld tot niets leidt.

GREENPEACE heeft daarbij ook uw steun nodig, want zonder uw hulp zijn we nergens.

Momenteel heeft Greenpeace zes schepen in de vaart. Voor elk werelddeel één. Dat is bij lange na niet genoeg. Want eigenlijk wil Greenpeace daar zijn waar het milieu bedreigd wordt.

Gelukkig zijn er al veel successen geboekt.

* de commerciële walvisjacht is stopgezet.

* het doodknuppelen van jonge zeehondjes bij Newfoundland is door een importverbod van zeehondenhuiden binnen de EEG drastisch verminderd.

* het dumpen van radio-actief materiaal in de Atlantische Oceaan is tijdelijk verboden.

Waakzaamheid blijft echter geboden.

De stroom chemisch afval neemt nog steeds toe. Legale en illegale lozingen en dumpingen zijn aan de orde van de dag. Talloze gifschepen bevaren beladen met chemisch afval de wereldzeeën.

Greenpeace zal met haar schepen blijven uitvaren. DAT KOST GELD.

Een boot in de vaart houden kost al f 5000,-- per dag. En dat is dan maar één onderdeel van de campagne. Bovendien zullen de acties op onze eigen Noordzee aanzienlijk worden uitgebreid. Om het Noordzee-actieprogramma van de komende maanden te kunnen uitvoeren is ongeveer 1 miljoen gulden nodig. En heus, zonder dat geld redden we het niet.

Wilt u het werk van GREENPEACE steunen dan kunt u voor minimaal een tientje per jaar al donateur worden. Een hogere bijdrage wordt natuurlijk ten zeerste op prijs gesteld. Bovendien ontvangt u viermaal per jaar het kwartaalblad zodat u op de hoogte blijft van onze en uw strijd voor een schoon milieu.

U kunt uw bijdrage overmaken op Postbankrekening 3 9 5 5 5 3 0 t.n.v. Stichting Greenpeace Nederland - Damrak 83 I - 1012 LN AMSTERDAM.

Stichting Het Gelders Landschap.

In 1989 bestaat de Stichting Het Gelders Landschap 60 jaar. Vooruitlopend daarop werd in 1988 een grote ledenwerfaktie op touw gezet. Op 31 december 1987 telde de Stichting 6066 begunstigers. Precies een jaar later zijn dat er ruim 27.500. Met andere woorden, meer dan 4½ maal zo veel!!!

Deze explosieve groei is te danken aan de hartverwarmende response op de ledenwerfaktie. Dankzij deze formidabele ledenwinst staat Het Gelders Landschap nu zowel politiek als financieel duidelijk sterker in haar schoenen. En dat is maar goed ook, want natuur-, milieu en landschapsbescherming verdienen meer dan ooit een eersterangs behandeling.

Wat is het doel van de Stichting:

* het informeren over beleid en activiteiten van de Stichting en belangstelling wekken voor het behoud en beheer van natuur en landschap, met de daarvan deeluitmakende monumenten van geschiedenis en kunst; met name in de provincie Gelderland.

Nieuwe begunstigers vormen een extra steun voor het werk van Het Gelders Landschap. De minimum bijdrage is f 25,-- per jaar. Bovendien wordt iedere begunstiger door de provincie VERDUBBELD.

Wilt u ook begunstiger worden dan kunt u zich telefonisch aanmelden op nummer:

0 8 5 - 4 2 0 9 4 4

U kunt ook een briefje sturen aan: Stichting Het Gelders Landschap

Antwoordnummer 57

6800 WC ARNHEM

U hoeft daar geen postzegel op te doen.

Het vermelden van uw juiste adres op een briefje is voldoende. Na aanmelding wordt nl. een acceptgiro aan u toegezonden.

Bovendien wordt 4x per jaar het uitstekend verzorgde tijdschrift aan u toegezonden. Hierin vindt u o.m. artikelen over nieuwe bezittingen, beheersactiviteiten, flora en fauna en allerhande korte berichten.

Eenmaal per jaar wordt er "Een week van het Landschap" gehouden. Dit is een natuur-activiteitenweek welke door de gezamenlijke provinciale Landschappen en Natuurmonumenten wordt georganiseerd. Als begunstiger heeft u met twee huisgenoten bovendien gratis toegang tot het Park Rosendaal (De Bedriegertjes) in Rozendaal en in het Wekeromse Zand ten Noorden van Ede.

Een lidmaatschap bij de Stichting Het Gelders Landschap kunnen wij u van harte aanbevelen.

Geachte leden.

Na wat ontwerpen is de "oudere jeugd", ± 12 t/m 16 jaar met een nieuw plan gekomen om "De Ketelvink" opnieuw in te richten. Dit is 23 december jl. gedaan, maar nog steeds kunnen we uw hulp gebruiken. Heeft u oude kussens (gewone bedkussens of bank- en stoelkussens) die zich in goede staat bevinden, wilt u dan bellen naar:
tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 4 5 0, het liefst tussen 17.00 en 19.00 uur.

namens de "oudere jeugd",

Maartje v.d. Kooij

Job van Amerom

algemene maandelijks vergadering d.d. 16 januari 1989.

Aanwezig: Wim Kievit, Frans Waroux, Nico Middelkoop, Gerry Monfils, Han Jansen, Henk Vennix, Marcel v.d. Tol, Breun Jansen, Gerard van Ruiten, Nico Peek, Henk-Jan Kievit.

Afwezig met kennisgeving: Kars Veling, Joop Bezuijen, Leo v.d. Kooij, Peter Berkien.

Agenda:

- a) ingekomen stukken
- b) uitgaande post
- c) tuin
- d) bezetting beheerskommissie
- e) kerkuilenkast
- f) voorjaarskamp
- g) determinatieavonden
- h) acceptgiro's
- i) rondvraag
- j) excursieprogramma

ad. a) ingekomen stukken:

- * folder van konsulent natuur- en milieu-educatie Gelderland aangaande studiedag "Waterrijke gebieden in Gelderland" op vrijdag 24-02-1989.
- * folder van Al Bannach, Schotland over natuurreizen in Schotland.
- * uitgave "Milieusparend Huishouden" van Stichting Natuur en Milieu.
- * jaarverslag 1987, Rijksinstituut voor Natuurbeheer.
- * rapport van oktober 1988 met als titel "Zicht op het Beesdse Veld" door 4 studenten van de Hogere Bosbouw en Cultuurtechnische School te Velp.
- * circulaire d.d. 22-12-1988 van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels over de Nationale Vogeltrekdag op 8-10-1989.
- * Vogelnieuws, nr. 3-1988, van SOVON.
- * persoverzichten Staatsbosbeheer, nummers 10, 17, 24, 31 dec. 1988 en 14 jan. 1989.
- * Lutra, nr. 2-1988, van Vereniging Zoogdierkunde en zoogdierbescherming.
- * de Kruisbek, 88-6, Vogelwacht Utrecht.
- * de DompHoorn, dec. '88, Natuur- en Vogelwacht De Vijfheerenlanden.
- * Natuur en Milieu, dec. '88 en jan. '89.
- * Vogels, jan./febr. '89, Vogelbescherming.
- * brief d.d. 22-01-1989 van de Gemeente Culemborg aangaande toewijzing subsidie seizoen 1989/90.
- * brief d.d. 02-01-1989 van de Stichting Coördinatie Landschapsbeheer Gelderland over bijeenkomst vrijwilligersraad op 24-01-1989.
- * het eerste nummer (7 januari 1989) van DB Nieuwsbrief, een nieuwe uitgave van de Stichting Dutch Birding Association (DBA).

ad. b) uitgaande post:

Brief d.d. 5-1-1989 aan fam. Kraal te Beusichem met informatie over activiteiten N.V.W.C.

ad. c) tuin:

Ambitieuus plan voor iedere eerste zaterdag van de maand werken in de tuin om er echt iets moois van te maken!

ad. d) bezetting beheerskommissie:

Breun wil graag huidige samenstelling beheerskommissie; dit in verband met optimale bezetting tijdens de N.V.W.C.-avonden. De namen zijn: Gerard van Ruiten, Henk Vennix,

Gerry Monfils, Frans Waroux, Henkjan Kievit/Netty Bonouvrié, Breun Jansen, Kars Veling, Marcel van der Tol, Nico Peek, Peter Berkien.

ad. e) kerkuilenkast:

Marcel heeft Vogelbescherming gebeld over kerkuilenkast-kwestie in de R.K.-kerk te Culemborg. Nadere informatie volgt (op "voortgangslijst").

ad. f) voorjaarskamp:

Het vroege voorjaarskamp zal waarschijnlijk richting Noord-Holland gaan.

ad. g) determineeravonden:

Avonden lopen goed. Belangstelling stijgt. Ideeën, eigen inbreng, e.d. blijven welkom bij sekretariaat.

ad. h) acceptgiro's lidmaatschappen:

Frans oppert idee, naast acceptgiro's ter voldoening lidmaatschap N.V.W.C., ook blanco acceptgiro mee te sturen voor bijvoorbeeld bijdrage financieringstekort én interesse in natuur te versterken. Vergadering denkt hier positief over, doch vooraf overleg met Arjan v.d. Veen, coördinator nestkastenwerkgroep.

ad. i) rondvraag:

Henkjan: zou graag knotgereedschap lenen voor educatief gebruik voor kinderboerderij ----- te Nieuwegein. Henkjan neemt contact op met Jan Rietvink.

Gerry : zijn er al plannen voor het komend paddentrekseizoen? Navraag zal gedaan ----- worden bij Harry v.d. Warenburg.

Nico : plannen maken voor kamp in 't buitenland (Camargue?) in 1990 i.v.m. 15-jarig ----- bestaan N.V.W.C.?

Gerard : ideeën voor 15-jarig bestaan opperen om jubileumviering te optimaliseren. ----- Ideeën en suggesties graag bij sekretariaat! (op "voortgangslijst").

ad. j) excursieprogramma:

Zie op de gebruikelijke plaats in de Hak-al.

Paddenwerkgroep

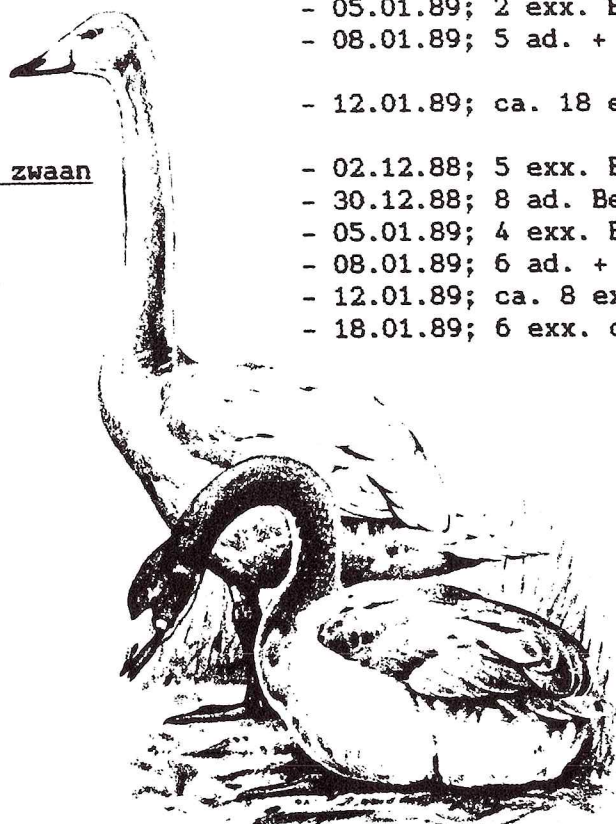
In maart start de werkgroep de activiteiten aan de Ronde Haven weer op. De Resultaten van de laatste 2 jaar zijn, zoals uit de verschillende verslagen blijkt, dalend. Of de populatie padden echt uitgedund is weten wij nog niet precies. Voor een eventuele populatieuitdunning zijn wel oorzaken te bedenken, zoals de verschillende strenge winters of de werkzaamheden aan de spoordijk. Blijft het aantal padden wat overgezet wordt net zo klein als in 1988 of zal 1989 een herstel te zien geven? Komend seizoen zal wel eens beslissend kunnen zijn voor het paddenprojekt aan de Ronde Haven. Woensdag 22 februari a.s. is er een voorbespreking in de Ketelvink, aanvang 20.00 uur. Begin maart zal het materiaal geplaatst worden. Vrijwilligers, zowel voor het plaatsen van het materiaal alswel de controles zijn welkom. Meer informatie 22 februari in de Ketelvink, of : Harry v.d. Warenburg, Perrenotlaan 47, tel.: 1 4 3 5 8 of overdag tel.: 0 3 0 - 9 5 1 3 0 6.

VOGEL - WAARNEMINGEN

Het is eind januari als deze lijst van waarnemingen samengesteld wordt uit de ontvangen registratiekaartjes en nog altijd is het geen echte winter. De temperatuur schommelde de afgelopen tijd rond de 6 graden, terwijl de wind vanuit het zuid- en noordwesten kwam. Al met al prima omstandigheden voor de vogels en de fanatieke vogelaars binnen onze vereniging.

De volgende soorten werden gesignaleerd:

- roodkeelduiker - 05.11.88; 1 ex. t.p. telpost (P.v.V.)
- aalscholver - 29.10.88; 415 exx. over telpost (T.T.)
- 03.01.89; 1 ex. neerstrijkend eendekooi Regulieren (L.v.d.K.)
- koereiger - vanaf 13 januari 1989 t/m (zie elders in deze Hak-al)
- blauwe reiger - 19.12.88; 1 ex. voortuin Eikeboom 31, Culemborg (L.J.)
- kleine zwaan - 29.10.88; 93 exx. (dagtotaal) over telpost (T.T.)
- 05.11.88; 2 exx. over telpost richting NW (T.T.)
- 05.11.88; 3 exx. over telpost richting NW (T.T.)
- 02.12.88; 3 exx. t.p. Buitenwaard (M.v.d.T.)
- 18.12.88; 8 exx. t.p. langs Lek t.h.v. de Heul, Schalkwijk (G.v.R.)
- 31-12-88; 8 exx. t.p. plasjes pont Culemborg (G.v.R.)
- 01.01.89; 11 ad. + 2 juv. op Lek t.o. fort 't Spoel (H.K. + N.B.)
- 05.01.89; 2 exx. Beusichemse Waard (M.v.d.T.)
- 08.01.89; 5 ad. + 1 juv. Beusichemse Waard nabij SBB-reservaat (G.v.R.)
- 12.01.89; ca. 18 exx. Beusichemse Waard (M.v.d.T.)
- wilde zwaan - 02.12.88; 5 exx. Buitenwaard (M.v.d.T.)
- 30.12.88; 8 ad. Beus. Waard nabij SBB-reservaat (G.v.R.)
- 05.01.89; 4 exx. Beusichemse Waard (M.v.d.T.)
- 08.01.89; 6 ad. + 2 juv. Beus. Waard (G.v.R.)
- 12.01.89; ca. 8 exx. Beus. Waard (M.v.d.T.)
- 18.01.89; 6 exx. op Lek bij telpost (M.v.d.T.)

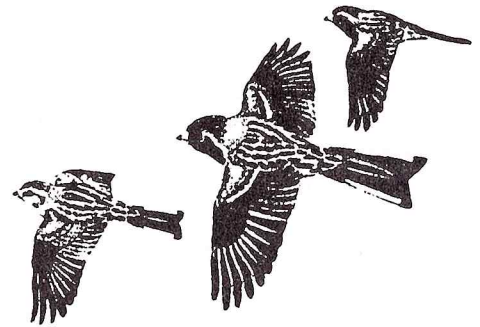
- brandgans - 08.01.89; 1 ex. plas einde Weidsteeg (H.V.)
- grauwe gans - 29.10.88; 1888 exx. (dagtotaal) over telpost (T.T.)
- kolgans - 22.11.88; 27 exx. t.p. nabij stuw Hagestein (L.A.)
- 17.12.88; ca. 75 exx. in V-formaties over Beesdse Veld,
richting ZW (M.K., G.v.R. en H.V.)
- 31.12.88; ca. 300 exx. in diverse V-formaties over spoor-
brug Culemborg richting N/NO (G.v.R.)
- 31.12.88; 20 exx. in V-formatie over Eikeboom, Culemborg,
richting NO (B.J. en S.J.)
- 01.01.89; ca. 500 exx. in 4 grote V-formaties over Beus.
Waard, richting ZW (F.v.R.)
- 01.01.89; 20 exx. t.p. langs Diefdijk nabij fort Everdingen
(H.K. en N.B.)
- rietgans - 22.11.88; 3 exx. t.p. nabij stuw Hagestein (L.A.)
- 17.12.88; ca. 60 exx. over Regulieren, r. ZW (M.K. + G.v.R.)
- 21.12.88; ca. 17 exx. over Eikeboom Culemborg, r. ZW (B.J.)
- 01.01.89; 2 exx. t.p. langs Diefdijk nabij fort Everdingen
(H.K. en N.B.)
- krakeend - 29.10.88; 4 exx. t.p. nabij telpost (T.T.)
- 05.11.88; 5 exx. over telpost richting NW (T.T.)
- 05.01.89; 1 ♀ plas einde Weidsteeg (M.v.d.T.)
- 15.01.89; 1 ♂ t.p. Honswijk (M.v.d.T.)
- smient - 22.11.88; ca. 300 exx. uiterwaard fort 't Spoel (L.A.)
- bergeend - 18.12.88; 2 exx. t.p. plasje de Heul Schalkwijk (F.v.R.)
- 08.01.89; 1 ex. t.p. Vier Dreven Culemborg (F.v.R.)
- nijlgans - 11.12.88; 1 ex. Lek t.h.v. Goilberdingen (J.v.A.+L.v.d.K.)
- 08.01.89; 2 exx. plasje einde Weidsteeg (H.V.)
- 08.01.89; 2 exx. Beus. Waard nabij SBB-reservaat (F.v.R.)
- brilduiker - 26.11.88; 2 ♂ Afgraving, Redichemse Waard (M.v.d.T.)
- 15.01.89; 3 ♀ en 1 ♂ op Lek t.h.v. afgraving en telpost
(M.v.d.T.)
- 15.01.89; 2 exx. Steenwaard (M.v.d.T.)
- grote zaagbek - 05.11.88; 1 ♀ t.p. nabij telpost (T.T.)
- 21.11.88; 8 exx. nabij fort 't Spoel (L.A.)
- 11.12.88; 2 ad. Lek t.h.v. Goilberdingen (J.v.A.+L.v.d.K.)
- 31.12.88; 1 ♂ en 1 ♀ op Lek nabij telpost (H.V.)
- 01.01.89; 10 ♀ gracht fort Everdingen (H.K. en N.B.)
- 08.01.89; 1 ♀ rivierkruising Wijk bij Duurstede (H.V.)
- 12.01.89; 3 exx. Den Duinen (M.v.d.T.)
- 15.01.89; 2 exx. Bosscherwaarden (M.v.d.T.)
- 15.01.89; 2 exx. fort Everdingen (M.v.d.T.)
- nonnetje - 08.01.89; 5 ♂ en 1 ♀ op plas uiterwaard nabij Ravenswaay
(H.V.)
- 08.01.89; 2 ♂ en 1 ♀ plas einde Weidsteeg (H.V.)
- 12.01.89; 9 exx. Den Duinen (M.v.d.T.)
- 15.01.89; 1 ♀ Bosscherwaarden (M.v.d.T.)
- buizerd - 29.10.88; 20 exx. (dagtotaal) over telpost (T.T.)
- 08.01.89; 1 ex. t.p. Oude Waag t.h.v. de Woerd (B.J.)
- 08.01.89; 1 ex. t.p. Oude Waag (B.J.)

- havik - 29.10.88; 1 ♀ over telpost, richting ZW (T.T.)
- 29.10.88; 1 ex. over telpost, richting NW (T.T.)
- 29.10.88; 1 ex. t.p. telpost (T.T.)
- 05.11.88; 1 ♂ over telpost, richting W (T.T.)
- 05.11.88; 1 ♂ over telpost, richting ZW (T.T.)
- sperwer - 29.10.88; 22 exx. (dagtotaal) over telpost (T.T.)
- 01.01.89; 1 ♂ uiterwaard nabij fort 't Spoel (H.K. en N.B.)
- visarend - 11.10.88; 1 ex. nabij telpost (T.T.)
- 15.10.88; 1 ex. nabij telpost (T.T.)
- 21.10.88; 1 ex. nabij telpost (T.T.)
- 22.10.88; 1 ex. nabij telpost (T.T.)
- bruine kiekendief - 11.10.88; 1 ♀ over telpost, richting Z/ZW (T.T.)
- 22.10.88; 1 ♀ over telpost, richting ZW (T.T.)
- blauwe kiekendief - 11.10.88; 1 ♀ over telpost, richting ZW (T.T.)
- 26.10.88; 1 ♀ over telpost, richting ZW (T.T.)
- 29.10.88; 1 ♀ over telpost, richting ZW (T.T.)
- 29.10.88; 1 ♀ over telpost, richting NO (T.T.)
- 03.11.88; 1 ♀ over telpost, richting ZW (T.T.)
- 23.11.88; 1 ♂ over Regulieren, richting ZW (M.v.d.T.)
- smelleken - 11.10.88; 1 ex. over telpost, richting ZW (T.T.)
- 11.10.88; 1 ♀ over telpost, richting ZW (T.T.)
- 22.10.88; 1 ♀ over telpost, richting ZW (T.T.)
- roodpootvalk - 11.10.88; 2 exx. over telpost, richting Z/ZW (T.T.)
- 11.10.88; 1 ex. over telpost, richting Z/ZW (T.T.)

- bontbekplevier - 26.10.88; 2 exx. over telpost, richting W (T.T.)
- goudplevier - 26.11.88; 16 exx. nabij afgraving, Red. Waard (M.v.d.T.)
- watersnip - 22.11.88; 9 exx. uiterwaard nabij stuw Hagestein (L.A.)
- wulp - 22.11.88; ca. 30 exx. uiterwaard nabij fort 't Spoel (L.A.)
- 27.11.88; ca. 40 exx. De Heul, Schalkwijk (G.v.R.)
- witgatje - 15.10.88; 1 ex. over telpost, richting ZW (T.T.)
- 23.10.88; 3 exx. Buitenwaard (M.v.d.T.)
- boomleeuwerik - 11.10.88; 1 ex. (gehoord) over telpost (T.T.)
- 26.10.88; 1 ex. over telpost, richting W/ZW (T.T.)
- boerenzwaluw - 11.10.88; 1 ex. over telpost (T.T.)
- grote bonte specht - 27.12.88; 1 ex. achtertuin Pereboom Culemborg (S.J.)

- roek - 29.11.88; 29 exx. weiland einde Lange Dreef (M.v.d.T.)
- 18.12.88; ca. 18 exx. weiland hoek Weidsteeg en Hamseweg
(F.v.R.)
- heggemus - 15.01.89; 1 ex. zingend (!) Bereklauw Culemborg (H.V.)
- grote gele kwikstaart - 11.10.88; 1 ex. over telpost, richting ZW (T.T.)
- 26.10.88; 1 ex. over telpost, richting Z (T.T.)
- 26.10.88; 1 ex. over telpost (T.T.)
- zwarte roodstaart - 11.10.88; 1 ex. nabij telpost (T.T.)
- 22.10.88; 1 ex. nabij telpost (T.T.)
- putter - 24.11.88; ca. 60 exx. nabij Paulusschool C'borg (L.v.d.K.)
- tapuit - 11.10.88; 1 ex. t.p. telpost (T.T.)
- goudhaantje - 23.10.88; 1 ex. t.p. telpost (T.T.)
- 05.11.88; 1 ex. t.p. telpost (T.T.)
- zwarte mees - 11.10.88; 2 ex. gehoord telpost (T.T.)
- 11.10.88; 1 ex. telpost, richting N/NO (T.T.)
- barmsijs - 15.10.88; 1 ex. telpost, richting ZW (T.T.)
- 19.11.88; 1 ex. Achterweg (M.v.d.T.)
- 01.12.88; 6 exx. Afgraving (M.v.d.T.)
- 19.01.89; 1 ex. tuin Lindeboom (M.v.d.T.)
- kruisbek - 26.10.88; 1 ex. telpost, richting Z/ZW (T.T.)
- goudvink - 15.10.88; 1 ex. gehoord telpost (T.T.)
- 05.11.88; 1 ♀ telpost, richting NO (T.T.)
- ijsgors - 11.10.88; 1 ex. telpost, richting ZW (T.T.)
- 21.10.88; 1 ex. telpost, richting W/ZW (T.T.)

- geelgors - 23.10.88; 1 ex. telpost, richting W/ZW (T.T.)
- 26.10.88; 1 ex. telpost, richting ZW (T.T.)
- 26.10.88; 3 ex. telpost, richting Z/ZW (T.T.)
- 05.11.88; 1 ex. gehoord telpost (T.T.)

De initialen van de waarnemers staan voor:

J.v.A.	= Job van Amerom	; H.K.	= Henkjan Kievit	; G.v.R.	= Gerard v. Ruiten
L.A.	= de heer L. Ausems	; N.B.	= Netty Bonouvrié	; M.v.d.T.	= Marcel v.d. Tol
S.J.	= Shirley Jansen	; L.v.d.K.	= Leo van der Kooij	; T.T.	= Trektellers
L.J.	= Leny Jansen	; M.K.	= Marco Kuijer	; P.v.V.	= Paul van Veen
B.J.	= Breun Jansen	; F.v.R.	= Familie v. Ruiten	; H.V.	= Henk Vennix

U ziet dat ondanks of wellicht dankzij het gebrek aan echte winterse omstandigheden (strengere vorst, sneeuw, e.d.) toch een respectabel aantal vogelsoorten rond Culemborg waargenomen zijn.

Echt spectaculair is de waarneming van de koereigers, die sinds 13 januari jl. de harten van vele N.V.W.C.-ers sneller heeft doen kloppen. Meer over deze dwaalgast, elders in deze Hak-al.

Kaartjes blijven verkrijgbaar bij ondergetekende of in ons clubhuis.

Graag tot de volgende keer!

Gerard van Ruiten.

Bericht van de penningmeester.

Maandagavond 30 januari jl. heeft in "De Ketelvink" de jaarlijkse algemene ledenvergadering plaatsgevonden. Bij de bespreking van het financieel verslag over 1988 is besloten de contributie voor 1989 niet te verhogen. Dit ondanks dat 1988 is afgesloten met een tekort van f 572,--.

Voor de leden die tevens een abonnement op "Het Vogeljaar" hebben is er een kleine wijziging opgetreden. Van de ledenadministratie hebben wij het bericht ontvangen dat voor 1989 de abonnementsprijs is verhoogd van f 19,50 naar f 21,50.

De kaskontrolekommissie, bestaande uit Nico Peek en Gerry Monfils, hebben de bescheiden gecontroleerd en akkoord bevonden. Van de gemeente Culemborg hebben we inmiddels bericht ontvangen dat we voor 1989 weer mogen rekenen op een bijdrage in de activiteiten van f 3.490,--. Ter afwikkeling van 1988 en om de subsidie voor 1989 te ontvangen zal aan de afdeling Welzijn van de Gemeente een uitgebreid financieel verslag worden toegezonden.

De "knotboom-adoptie-actie" die in 1988 werd gehouden in het kader van het 15-jarig jubileum van de knotwerkgroep is een groot succes geworden. In totaal heeft de actie f 1.280,-- opgeleverd.

In de algemene ledenvergadering is bovendien afgesproken om in 1989 het accent te leggen op de nestkastenwerkgroep. Onder het motto "wees enthousiast en sponsor een nestkast" hebben alle leden en begunstigers van de Natuur- en Vogelwacht een aparte acceptgiro ontvangen. Hierop kan door de leden zelf een bedrag worden ingevuld. Door overmaking van f 10,-- per nestkast (u mag natuurlijk ook meer dan één nestkast sponsoren) wordt uw naam aan een van de nestkasten in het gehele werkgebied van de N.V.W.C. verbonden.

Na afloop van het broedseizoen zal van de broedresultaten verslag worden gedaan. Alle sponsoren zullen dit verslag krijgen toegezonden. In "De Ketelvink" staan op gebiedskaarten alle nestkasten per soort geregistreerd. Heeft u belangstelling kom dan eens kijken. U kunt dan zien waar de kasten zijn geplaatst. Op een speciale lijst zullen de namen van de sponsoren worden vermeld.

De opbrengst van deze actie zal met name ten goede komen aan het onderhoud van bestaande en het maken van nieuwe nestkasten.

Uw financiële steun is nl. onmisbaar om alle activiteiten van de Natuur- en Vogelwacht te kunnen voortzetten.

De penningmeester rekent op uw medewerking voor wat betreft het overmaken van uw contributie en rekent op een groot aantal sponsoren voor nestkasten.

Heeft u vragen over bijvoorbeeld de hoogte van uw contributie, of wilt u bijvoorbeeld een jeugdlidmaatschap omzetten in een gezinslidmaatschap dan kunt u telefonisch contact opnemen met Frans Waroux, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 3 9 3.

De koereiger: een zeldzame tropische verschijning.

Inleiding:

"Een koereiger in 't veld!" was de kreet die op vrijdag 13 januari jl. als een lopend vuurtje door de Ketelvink ging.

Jandirk Kievit had die middag deze zeldzame elegante witte verschijning langs de St. Janssteeg tussen Tricht en Culemborg gesignaleerd.

Op zaterdag 14 januari trok een aantal fanatieke vogelaars binnen de N.V.W.C. richting St. Janssteeg om deze dwaalgast met eigen ogen te gaan aanschouwen. Groot was de vreugde toen niet één maar twee koereigers aanwezig bleken te zijn!

Inmiddels was de Dutch Birding Association (DBA) telefonisch op de hoogte gesteld. Hierdoor werd de publieke belangstelling voor de koereigers langzaam maar zeker groter. De dieren bleken zich prima op hun gemak te voelen in het Betuwse en werden veelal gesignaleerd nabij de BRUG- en de BROEKsteeg.

In het weekend van 21 en 22 januari jl. kwamen grote aantallen vogelaars uit alle streken van het land en zelfs van buiten onze landsgrenzen naar de boerderij aan de BRUGsteeg, zoals gelegen langs de spoorlijn Culemborg - Geldermalsen, waar de dieren in een belendend weideperceel tussen de schapen fourageerden. De streekbewoners verbaasden zich over de drukte en de batterij van vogelende fotografen en fotograferende vogelaars. Men vroeg zich af wat de reden van de belangstelling was. De reden zal duidelijk worden uit de volgende achtergrondinformatie over deze fraaie vogelsoort.

Geschiedenis en huidige verspreiding:

Vanouds is de koereiger de onafscheidelijke gezelschap van de grote hoefdierkuddes, die zich eens ononderbroken van Midden-Azië tot diep in Afrika hebben uitgebreid. Nog steeds zijn het buffels, antilopen, olifanten, neushoorns, zebra's, giraffen en zelfs nijlpaarden, die hij in troepen omringt of op wier rug en hals hij meerijdt om de door de grote dieren uit het gras opgejaagde insecten te grijpen, of vliegen, horzels en soms ook tekenen te verschalken. Sprinkhanen, krekels, steekvliegen, grasuultjes en regenwormen vormen het merendeel (wel 90%) van zijn voedsel; verder spinnen, duizend- en miljoenpoten, slakken, kikkers hagedissen, slangen, kleine vogels, spitsmuizen en muizen als voedsel vastgesteld.

Rondtrekkende kuddes herkauwers zijn een onzekere voedselbron voor aan een nestplaats gebonden koereigers. Vaster kunnen zij aan op al dan niet binnen afrasteringen gehouden runderen en ander huisvee, zodat op veel plaatsen in Afrika en tropisch Azië koereigers de hele dag bij het vee doorbrengen en de talrijkste van alle reigers zijn.

In Europa was hij aanvankelijk tot Zuid-Spanje en Portugal beperkt; sedert 1957 broedt hij in Camarque in Zuid-Frankrijk en tegenwoordig ook in de Ebrodelta in het noorden van Spanje.

Koereigers zijn evenals hun "gastheren" kuddedieren. Vluchten van 50 - 100 rond grazende herkauwers zwermende vogels zijn geen uitzondering. Bijgevolg hebben koereigers geen eigen voedselterritorium en ook in de broedkolonie is het eigen bezit beperkt tot de onmiddellijke nestomgeving. Koereigers slapen met honderden of duizenden bijeen, als grote witte bloesems in hoge bomen.

Koereigers broeden in gemengde kolonies, meestal hoog in de bomen, samen met andere reigers en ooievaars, aalscholvers, slanghalsvogels en heilige ibissen. Een broedkolonie in de kurkeiken van de Coto Doñana in Zuid-Spanje werd gevormd door 1000 - 2000 paren koereigers, 600 - 700 paren kleine zilvereigers, voorts kwakken, blauwe reigers en ooievaars.

In Afrika zijn koereigers bekende inter-tropische trekvogels. In Zuid-Afrika geringde nestjongen zijn tot 3500 km. ver in Zambia, Zaire en Uganda teruggemeld. Trekbewegingen en jeugddispersie hebben koereigers op ver afgelegen en vreemde plaatsen gebracht. In 1941 en 1942 verscheen de koereiger in de Verenigde Staten, in 1955 broedden er al enkele duizenden in de moerassen van Florida. In Canada kwam hij in 1856 aan en in 1962 werd daar het eerste broedgeval gevonden. Thans broedt hij in

Amerika van Canada in het noorden tot Argentinië in het zuiden. Waarschijnlijk zullen alleen de koude winters het de koereigers beletten zich vast in de cultuurlanden van geheel Europa en Noord-Amerika te vestigen, totdat hij zich tot een gerichte trekvogel heeft kunnen ontwikkelen.

Huidige status en voorkomen in Nederland:

De koereiger heeft in Nederland de status van dwaalgast. Volgens de "Vogels van de Grote Rivieren" zijn er tot 1979 slechts acht waarnemingen bekend in het rivierengebied. Opvallend hierbij is dat het dier zich dan voor langere tijd in hetzelfde gebied ophoudt. Zo werden 1 exemplaar van begin januari t/m medio februari 1975 nabij Kampen gesignaleerd.

In Nederland duiken ieder jaar wel koereigers op, echter in een zeer gering aantal.

Slotwoord:

Bij het schrijven van dit artikel (25 januari 1989) verblijven de beide koereigers nog steeds in de directe omgeving van de BRUGsteeg. In het aprilnummer van de Hak-al meer over het verblijf van de koereigers in de Betuwe!

Gerard van Ruiten.

Bronvermelding:

- 1) Prof. Dr. K.H. Voous, Vogels, september 1987.
- 2) Vogels van de Grote Rivieren, Stichting Vogelwerkgroep Grote Rivieren, 1979.
- 3) Atlas van de Nederlandse Vogels, SOVON, 1988.

Koereiger, Brugsteeg; foto: Breun Jansen

Algemene Jaarvergadering op maandag 30 januari 1989.

Aanwezig: Jan Rietvink, Leida v.d. Veen, Herman v.d. Veen, Arjan v.d. Veen, Koos Rypkema, Joop Bezuijen, Nico Middelkoop, Henk Vennix, Wim Kievit, Adrie Kievit, Wim Rubers, Mevr. Lucas, Hr. Lucas, Job van Amerom, Monique van Beers en het voltallige bestuur.

Afwezig met kennisgeving: Gerrit Saltzherr, Nico Peek en Henkjan Kievit.

1)

Om 19.59 uur opent voorzitter Wim Kievit deze jaarvergadering en heet eenieder van harte welkom. Helaas is het aantal opgekomen leden aan de lage kant.

2)

Gerard van Ruiten, secretaris, behandelt het verslag van de Jaarvergadering 1988, waarover door de aanwezigen geen vragen en opmerkingen zijn. Het verslag wordt goedgekeurd.

3)

Met enige trots wordt het Jaarverslag 1988 gepresenteerd en wordt het afgelopen verenigingsjaar kort samengevat door Gerard van Ruiten.

4)

Het Financieel Overzicht 1988 wordt toegelicht door penningmeester Frans Waroux. Als financiële bijdrage aan het generaal-tekort wordt als een soort lucratieve aktie gedacht aan sponsoring van nestkasten. Het verslag wordt akkoord bevonden.

5)

Kaskommissie, bestaande uit Nico Peek en Gerry Monfils, geven positief verslag over de bevindingen van de kasboeken van de penningmeester.

6)

Het huidige bestuur blijft ongewijzigd zitting houden. Het bestuur zal in de loop van 1989 een rooster van aftreding maken, opdat tijdens de Jaarvergadering 1990 weer een bestuursverkiezing kan plaatsvinden.

Mevr. Lucas en Gerry Monfils worden gekozen voor de kaskommissie.

7)

Rondvraag:

- * Mevr. Lucas suggereert circulaire te verspreiden onder de leden om ideeën op te doen over de jubileumviering in 1990. Dit heeft de aandacht van de algemene maandelijks vergadering.
- * Naast mevr. Lucas zal Gerry Monfils artikelen omtrent N.V.W.C.-activiteiten uit "de Gecombineerde" verzamelen t.b.v. de plakboeken over het wel en wee van de N.V.W.C.
- * Leo v.d. Kooij mist in het Jaarverslag 1988 een verslag over de tuinactiviteiten.

8)

Om 20.58 uur sluit Wim Kievit het officiële gedeelte af onder dankzegging voor de aandacht van de aanwezige leden.

Na de pauze toont Koos Rypkema traditiegetrouw weer enige schitterende films.

Het kamp en het geld.

Natuurlijk kost het geld als je met een kamp, zoals het winterkamp, meegaat. We proberen echter om de kampen van de N.V.W.C. zo goedkoop mogelijk te houden, zodat iedereen mee kan. Om mensen die nog niet met een kamp zijn meegeweest (en evt. hun ouders) een indruk te geven over de kosten van een kamp schrijf ik, als penningmeester van verschillende kampen, dit stukje.

De winterkampen zijn altijd het duurst, omdat ze het langst duren en omdat er een kamphuis gehuurd moet worden. Tijdens het Hemelvaartskamp en het kampje in september wordt er vaak gekampeerd. Behalve geslapen moet er natuurlijk ook gegeten worden. De kosten hiervan zijn zeker niet meer dan wat het thuis kost. Soms worden er ook fietsen gehuurd omdat niet alle gebieden wandelend bereikt kunnen worden. Ook als er auto's ingezet worden tijdens excursies, moet iedereen meebetalen aan deze benzinekosten.

Het vervoer naar het kamp toe kan op verschillende manieren. Heel vaak is het mogelijk om met iemand in de auto mee te rijden, je betaalt dan een gedeelte van de benzinekosten. Ook kun je met de fiets komen, maar als het ver weg is, is dit wel vermoeiend en ook tijdrovend.

Als je heel dapper bent om te komen fietsen, dan spaar je niet alleen reiskosten uit maar krijg je ook fietshuur voor je fiets als er ook andere fietsen worden gehuurd. Nu volgt een overzicht van de kosten zoals die zijn als je geen alcoholist bent, want eventuele drank moet je zelf betalen.

	winterkamp	hemelvaartskamp	septemberkamp
aantal dagen	5	4	2
overnachting	f 50,--	f 15,--	f 8,--
eten	f 30,--	f 24,--	f 12,--
fietshuur	f 7,--	f 10,--	f -,--
auto	f 5,--	f 3,--	f -,--
reiskosten	f 15,--	f 15,--	f 10,--
consumpties	f 10,--	f 10,--	f 5,--
	-----	-----	-----
	f 117,--	f 77,--	f 45,--
	=====	=====	=====

Dit is slechts een globale schatting, de prijs die bij aankondiging van het kamp wordt aangegeven klopt meestal vrij aardig.

Kinderen kunnen eventueel korting krijgen.

Ik hoop dat iedereen nu overtuigd is dat we trachten de kosten van de kampen zo laag mogelijk te houden.

* * * * *

Nu nog even een wervend stukje over het penningmeesterschap.

Het is niet moeilijk om de kampboekhouding bij te houden. Het vergt niet veel tijd, hooguit een half uur per dag en een uurtje na afloop van het kamp.

Als je penningmeester (M/V) bent, moet je zorgen voor een klein opschrijfboekje en een lege portemonnee (twee is nog handiger). Zodra iedereen op het kamp is ga je geld innen. Schrijf precies op wat iedereen betaalt, want niet iedereen komt even lang op het kamp. Dit totaal is meestal de enige post aan de inkomstenkant.

Nu heb je geld om mensen te betalen die al eten voor het kamp hebben gekocht. Noteer wat er is ingekocht, de datum en het geld. Het is ook handig om iedere inkoop een nummer te geven en dit ook op de kassabon te schrijven. Is er geen kassabon, dan kun

je er zelf een maken. Op deze manier is het mogelijk om eventuele fouten in de boekhouding achteraf op te sporen.

Tijdens het kamp zullen de mensen die koken, ook de boodschappen doen. Geef ze een rond bedrag mee, het beste is om dit in de tweede portemonnee te doen. Zo halen ze nooit hun eigen geld en het kampgeld door elkaar. Aan het einde van iedere dag schrijf je alle inkomsten en uitgaven van die dag in je boekje en maak je de "kas" op.

De avond voor de "bonte avond" maak je een schatting van de kampkosten. De werkelijke kosten kun je pas op de morgen van vertrek uitrekenen. Als het tekort of het teveel erg groot is wordt dit meestal met de deelnemers verrekend. Kleine verschillen worden met de penningmeester van de N.V.W.C., Frans Waroux, verrekend.

Veelal moet er voor het kamp al een aanbetaling voor de overnachtingskosten worden gedaan. Dit gebeurt door Frans, maar in je boekhouding moet je dit niet vergeten. Meestal komt dit er op neer dat je met ongeveer f 500,-- naar huis gaat. Dit moet je terugstorten op de rekening van de N.V.W.C.

Als jij volgende keer penningmeester bent, en je doet het ongeveer op deze manier, dan weet ik zeker dat er niets fout gaat. Veel succes!!!

Nico Middelkoop

EXCURSIE-

PROGRAMMA

* * * INDIEN NIET VERMELD, DAN VERTREKKEN ALLE EXCURSIES VANAF "DE KETELVINK" * * *

vrijdag 17 februari 1989

Uileninventarisatie in het kader van de Broedvogelinventarisatie o.l.v. Vogelwerkgroep. Verzamelen: 20.30 uur.

zaterdag 18 februari 1989

Watervogelexcursie met de fiets naar de Steenwaard (overzijde Lek) o.l.v. Henk Vennix. Verzamelen: 08.30 uur. Terug: 12.30 uur.

maandag 20 februari 1989

Algemene maandelijkse vergadering; aanvang: 20.00 uur.

donderdag 23 februari 1989

Dia-avond met lezing door drs. Frans Vera over de Oostvaardersplassen. Zie aparte konvo!

zaterdag 25 februari 1989

(Bus)excursie naar de Oostvaardersplassen en de Flevopolder o.l.v. Leo van der Kooij en Gerard van Ruiten. Zie aparte konvo!

woensdag 1 maart 1989

Determineeravond; aanvang: 20.00 uur.

zaterdag 4 maart 1989

* Broedvogelinventarisatie o.l.v. Vogelwerkgroep. Verzamelen: 05.45 uur.

* In tuin werken. Verzamelen: 09.00 uur.

vrijdag 10 maart 1989

Traditionele uilenexcursie o.l.v. Vogelwerkgroep. Verzamelen: 20.30 uur.

zaterdag 11 maart 1989

Broedvogelinventarisatie o.l.v. Vogelwerkgroep. Verzamelen: 05.30 uur.

maandag 13 maart 1989

Vogel- en zoogdierenwerkgroep vergadering; aanvang: 20.00 uur.

vrijdag 17 maart 1989

Lezing over vlinders door Kars veling met unieke dia's van dag- en nachtvlinders in binnen- en buitenland; aanvang: 20.00 uur.

zaterdag 18 maart 1989

* Halve dag-excursie (09.00 - ± 13.00 uur) in onze eigen omgeving. Onderwerp: het landschap van onze rivieren "wording en verwording", o.l.v. Kars Veling. Vertrek: 09.00 uur. Kosten: geen.

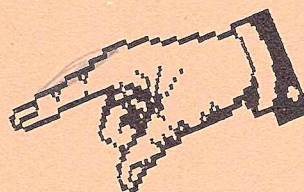
* Broedvogelinventarisatie o.l.v. Vogelwerkgroep. Verzamelen: 05.15 uur.

maandag 20 maart 1989

Algemene maandelijks vergadering; aanvang: 20.00 uur.

woensdag 22 maart 1989

UITERSTE INLEVERDATUM KOPY APRIL-NUMMER!!!

vrijdag 24 maart 1989

Uilentelling in het kader van de Broedvogelinventarisatie '89 o.l.v. Vogelwerkgroep. Verzamelen: 20.30 uur.

zaterdag 25 maart 1989

Broedvogelinventarisatie o.l.v. Vogelwerkgroep. Verzamelen: 05.00 uur

zaterdag 1 april 1989

* Broedvogelinventarisatie o.l.v. Vogelwerkgroep. Verzamelen: 05.45 uur (zomertijd!)

* Tuinwerkzaamheden. Aanvang: 09.00 uur.

woensdag 5 april 1989

Determinatieavond; aanvang: 20.00 uur.

zaterdag 8 april 1989

Broedvogelinventarisatie o.l.v. Vogelwerkgroep. Verzamelen: 05.25 uur.

maandag 10 april 1989

Vogel- en zoogdierenwerkgroep vergadering; aanvang: 20.00 uur.

vrijdag 14 april 1989

030 510654

03435 72588

Lezing met dia's over een vogelkijkreis naar Spanje door Tom Kompier uit Leiden en Felix Schoenmaker uit Wijk bij Duurstede. Aanvang: 20.00 uur.

zaterdag 15 april 1989

* Halve dag-excursie naar de polder Arkenheem bij Nijkerk - een rijk weidevogelgebied. Duur: 07.00 tot ± 13.00 uur, o.l.v. Kars Veling en Leo v.d. Kooij. Kosten: eigen vervoer. Vertrek: 07.00 uur.

* Broedvogelinventarisatie o.l.v. Vogelwerkgroep. Verzamelen: 05.10 uur.

105.10
Fam. van der Kooij
Vliegerweg 3
4101 JK CULEMBORG